

Motion till riksdagen 2019/20:2289

av **Linus Sköld och Ida Karkiainen (båda S)**

Framtidens skolmåltid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur skolmåltiden kan leva upp till sin fulla potential för folkhälsa, klimat och miljö och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skolmåltiden är en viktig komponent i barns och ungas skola och bildning och i det offentliga uppdraget. Skolmåltiden och dess sammanhang handlar om centrala politiska mål som folkhälsa, jämlikhet, lärande, klimat och miljö.

Kunskapsresultat och hälsotillstånd samvarierar båda med elevers socioekonomiska bakgrund. Välutbildad och välbärgad lyckas bättre i skolan och lever längre och hälsosammare liv än lågutbildad och ekonomiskt utsatt. Det är i grunden djupt orättvist. Skolan har samhällsfunktionen och uppdraget att utjämna dessa skillnader i människors livsförutsättningar. En del i skolans kompensatoriska roll är skolmåltiden. Vid skolmåltiden får alla elever samma möjlighet till en näringsriktigt sammansatt måltid, till att anlägga goda vanor, till att vara en del i det sammanhang, den mötesplats som måltids-situationen är.

Varje år upphandlar det offentliga mat för mångmiljardbelopp. Det är en kraft att räkna med och det är viktigt att det offentliga går före när det kommer till vilken mat som till slut hamnar på tallriken i skolmatsalen. Det offentliga inköp är ett verktyg för att leva upp till klimat- och miljömål och till att bidra till livsmedelsstrategins förverkligande. Ökad andel svenskt, ekologiskt och närproducerat, god djurvälstånd och låg antibiotikaanvändning är till exempel upphandlingsriktningar som skulle vara önskvärda för det offentliga att hålla sig till. Men upphandlingsregler är krångliga och medger inte alltid dylika krav.

En ansvarsfullt producerad, näringsriktigt sammansatt skolmåltid är ett riktigt bra sätt att utjämna skillnader i barns och elevers kostvanor, och att anlägga goda vanor tidigt kan ge stora folkhälsoeffekter för de uppväxande generationerna. Att arbeta med

måltiden på ett pedagogiskt sätt, att betrakta den som en social mötesplats och ett tillfälle till samtal om normer, värderingar och miljö främjar hälsa och trygghet.

Varje invånare i Sverige slänger i snitt bort nästan 100 kg mat om året. Att i skolan arbeta för att minska matsvinnet ger stora direkta effekter. Men den medvetenhet som ett sådant arbete kan leda till bland barn och elever kan i längden göra att matsvinnet minskar också som en konsekvens av ändrat beteende och en tidigt anlagd god vana. Slutligen borde skolhuvudmän och kommuner åläggas att ta hand om det svinn som ändå blir kvar genom sortering och kompostering.

Därför borde regeringen se över vilka författningsändringar som krävs för att skolmåltiden ska kunna leva upp till sin fulla potential. Det kan till exempel handla om upphandlingsregler, skollags- och läroplansfrågor och avfallshanteringsregler.

Linus Sköld (S)

Ida Karkiainen (S)